

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No 7
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 596 sahifa,
1-iyul, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Umarova H. O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabihev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'idoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarcand iqtisodiyot va servis institute dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahriri yati DM bosh muharriri, O'zbekiston

Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Panjiev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'inining birinchi o'rinnbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Umarova H. O' – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda

Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oly attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va matab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №136361

MUNDARIJA

Konvergent tahririyat mas'uliyati: Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayonini yoritish tendensiyalari	16
Doniyorov Salim Musurmonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy bilimlarini shakllantirish.....	23
Nazarov Odil Omanqulovich	
"Uzluksiz ma'nnaviy tarbiya konsepsiysi"da ijtimoiy-pedagogik hamkorlikning o'rni	27
Abirova Umida Nazarovna	
Maktabgacha yoshdag'i bolalarda uchraydigan nutq nuqsonlarini oldini olish va uning ahamiyati	30
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li	
Pedagogik jarayonda axloqiy qarashlarni shakllantirish usul va vositalari	34
Xudoykulova Shaxlo Mamaniyozovna	
Maktabgacha ta'lif tashkiloti tarbiyachilarining ijodkorligini rivojlantirishda ta'limiyo yinlarning ahamiyati	38
Salimova Dilimira Farxodovna	
Aholining iqtisodiy axborot savodxonligini oshirishdagi muammo va kamchiliklar	41
Rajabov Asliddin Xolmirzayevich	
Favqulodda vaziyatlar yo'nalishi ta'lima muloqotning ahamiyati.....	44
Boltayev Baxtiyor Yunusovich	
Biologiya ta'limi va raqamli texnologiyalar	48
E. Po'latova	
Boshlang'ich ta'limga tayyorlov guruhi bolalarini kasbga yo'naltirishda stem yondashuvining ahamiyati ...	51
Egamova Ravshanoy Surobjonovna	
O'zbekiston TIMSS natijalarini qanday yaxshilashi mumkin? Innovatsion ta'lif yondashuvlari va samarali strategiyalar.....	55
G'ayniddinov Shayxislom Tolibjon o'g'li	
Nutq Kamchiliklarini bartaraf etishda mutaxassislar hamkorligi	60
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Developing Student's Critical Skills Through Technology-Enhanced English Lessons	63
Mavlonova Dildora Shuxrat qizi	
Bahrom Ro'zimuhammad she'rlarini o'qitishda integratsiya usulidan foydalanish	67
Nomozova Dilobar Suyun qizi	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirish: bosqichlar va tamoyillar	72
Norboyeva Moxigul Shavkat qizi	
3D Modeling of Virtual Chemical Laboratories	75
Qayumov Jamshid Ma'rufjon o'g'li	
Fostering Metacognitive Skills in Efl Learners Through Ai-Supported Instruction: a Review of Recent Literature	80
Ruzieva Maftuna	
Onlayn va gibrid ta'lif sharoitida mashinasozlik texnologiyasi faniga qiziqishni oshirishning nazariy asoslari.....	85
Sarimsakova Sohibaxon Raxmonjanovna	
Loyihalashtirilgan integral darslar samaradorligi (9-sinflar uchun "Metallar va ularning umumiyl xususiyatlari" mavzusida)	88
Sharipova Hakima Shavkatovna	
Metacognition and Self-Regulated Learning	92
Turayeva Nazira Ibragimovna	
Методические возможности совершенствования обучения научной письменной речи на основе коммуникативно-деятельностного подхода	95
Меденцева Наталья Петровна	
Transformatsion jarayonlarda tibbiyot oliy ta'lif muassasalari raqobatbardoshligini oshirish strategiyalari	100
Jonibekov Jasur Jonibekovich	

O'zbek milliy musiqasi: boy madaniyat va san'atning ajralmas qismi.....	105
Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi	
Sharq va G'arbda tibbiyot fanlarining yaratilishi tarixi.....	108
Bakayev Najmiddin	
Didaktik o'yinlar bola faoliyatining asosiy vositasi sifatida	112
Egamova Madina Qobil qizi	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining konvergent-kreativ tafakkurini takomillashtirishning didaktik asoslari.....	116
Egamova Shukriya Amanova	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatlari orqali tarbiyaviy maqsadlarga erishish imkoniyatlari	119
G'aybullayeva Nafisaxon Nosirjon qizi	
Matematika o'qitishning klassik metodlaridan zamonaviy usullariga o'tish	124
G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich	
Jahon miqyosida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	128
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna, Mahmudova Zulfiya Homidovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning prognostik kompetensiyasini rivojlantirish tamoyillari.....	131
Ikromova Munisa Sheraliyevna	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy tayyorgarligini grafik ma'lumotlar asosida oshirishning didaktik asoslari	134
Jumanazarova Zuhra Qosimjonovna	
Sport va jismoniy tarbiya pedagogikasida innovatsion metodlar	138
Jumanova Iroda Shokirjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	141
Jumayeva Sarvinoz Ilhombekovna	
Talabalarda nutqiylarini shakllantirish texnologiyasi	145
Kiyamova Maxbuba Sultanovna	
Innovatsion yondoshuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning amaliy jihatlari.....	148
Mamadiyorov Jamol	
Ingliz tili matnlarini o'rganishda 6-sinf o'quvchilarining grammatik kompetensiyasini oshirish va tatbiq qilishning samarali usullari.....	152
Sharipova Firuza Mehriddinovna	
Kar va zaif eshituvchi yuqori sinf o'quvchilarining axborot kompetensiyasini rivojlantirish modeli	155
Tursunov Hojiakbar Hamidullo o'g'li	
Maktabgacha ta'lilda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim – pedagogik muammo sifatida.....	159
Xallokova Maksudaxon Ergasheva	
Altruistik xulq-atvorning shaxsiy va ijtimoiy determinantlari.....	162
Xatamova Ferangiz Ibodulloyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirishning xorijiy va milliy tajribasi	166
Xudoberganova Matluba Quisoxatovna	
Refleksiv yondashuvning ta'lim jarayonidagi o'rni va afzallikkleri.....	170
Yodgorova Gulrux Farhodovna	
Совершенствование методики формирования компетентности будущих студентов-искусствоведов в условиях цифрового образования.....	174
Юлдашев Эргаш Сабирович	
O'z-o'zini rivojlantirish tushunchasi va uning pedagogik mohiyati	177
Kudenov Temurbek Maxsetbaevich	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida hikoya janrini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish dolzarb muammo sifatida	180
Ergasheva Shoxida Nurmuxammadovna	
Ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamlı ta'lim vositalarining o'rni va metodik yondashuvlar	185
Raxmatullayeva Barno Baxtiyor qizi	
The Effectiveness of Using Podcasts to Enhance Listening Comprehension and Vocabulary Acquisition in Secondary School English Classes	189
Meliboyev Zuxriddin Isroil ugli	

O'zbekistani tarixi darslari pedagogik improvisatsiyani texnologiyalashtirish va raqamlashtirish imkoniyatlari	192
Ergasheva Muhayyoxon G'anjonovna	
Tasviriy faoliyat vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning samaradorligi.....	196
Arslanova Umidaxon Komiljon qizi	
Baxtli pedagoglar sirlari yoki kasbdagi subyektiv farovonlik	201
Adilova Zulfiya Djavdatovna	
Ayollarning siyosiy faolligini oshirishda gender kvotalarining o'rni	204
Abdukaxorova O'g'iloy Isroiljon qizi	
The Content of Developing Students' Communicative Culture Through a Bilingual Approach	207
Abdulkhalilova Feruzakhon Ulugbek kizi	
Maktabgacha yoshdagi nutqida kamchiligi bo'lgan bolalar so'zlashuv nutqini shakllantirishda o'yin texnologiyalaridan foydalanish ahamiyati.....	210
Abdullahayeva Ugiloy Djurayevna	
Chet tili intellektual va kasbiy rivojlanish kaliti	214
Aripova Sayida Abdulaxatovna	
Raqamli etiket: zamonaviy ta'lilda yangi madaniyat talabi	217
Rasuljon Atamuratov	
Raqamli xiyonat: zamonaviy munosabatlar va sodiqlik inqirozi.....	221
Azizova Shodiya Utkur qizi	
Badiiy tarjimada leksik birliklarning lingvomadaniy aspektlari	224
Mardiyeva Maxbuba Shavkatovna	
O'quvchilarda funksional savodxonlikni rivojlantirishga yo'naltirilgan dasturiy platformani pedagogik loyihalash.....	228
Obloqulov Sulaymon Maxmayusuf o'g'li	
Kurashchilar orasida jarohatlarning oldini olish: reabilitatsiya va profilaktik uslublar	232
Ochilova Sarvinoz Salim qizi	
Xalq og'zaki ijodi vositasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarning o'qish savodxonligini rivojlantirishga tayyorlashning pedagogik-psixologik jihatlari	236
Oxunova Nozimaxon Mirzag'ulom qizi	
Loyiha asosidagi o'qitish orqali yoshlarda liderlik qobiliyatini rivojlantirish usullari.....	239
Risvayeva Charos Zaydilla qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'yinlar vositasida o'rgatishga qaratilgan mashq va topshiriquqlarning samaradorligi.....	242
Toshniyozova Dildora, Meliyeva Nargizaxon	
Bo'lajak o'qituvchillarni tarixiy va ma'naviy ideallarga aksiologik munosabatini rivojlantirish modeli	245
Tursunova Dilnoza Adhamjon qizi	
Shaxs rivojlanishida pedagogika va psixologiyaning o'rni	248
Umirova Gul'dona Jamoliddin qizi	
Toshkent shahri havosi ifloslanishining sabablari va oldini olish choraları	251
Ungalov Akmal Navruzovich	
Sun'iy intellekt asosida tuzilgan interaktiv platformalar va ulardan foydalanuvchi tajribasi	254
Xabirova Zulfiya Anvarbekovna	
Talabalar ijtimoiy faoliyk indeksini rivojlantirishda tyutorlik faoliyatining o'rni va ahamiyati	257
Xamrakulov Jasurbek Muxammadjon o'g'li	
Hozirgi davr pedagogikasida sharqona ta'larning ahamiyati.....	260
Yuldasheva Mastura Islamovna	
Пословицы и поговорки как отражение картины мира	263
Алламбергенова Шахноза Садатдиновна	
Raqamlashtirish sharoitida talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetensiyasini rivojlantirishda mustaqil ta'limning o'rni	268
Abdumannopov Muhammadsohib Muhammadyusuf o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kasbiy-kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlar.....	272
Khadicha Mukhamadiyeva Karomatovna	

Zamonaviy didaktik yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning analitik va ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirish.....	277
Mo'minova Gulhayo Turg'unboy qizi	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarni tyutorlik faoliyatiga tayyorlashning pedagogik shart-sharoitlari.....	280
O'rinovala Nilufar Muhammadovna	
Aholi o'rtasida yoshlarning pedagogik intervensiylar orqali ilmiy faolligini oshirish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish metodikasi.....	286
Raximov Xasanboy Kamoliddin o'g'li	
Buyuk ipak yo'lli – yangi geosiyosiy va iqtisodiy aloqalarning tarixiy asosi sifatida.....	290
Tugalova Madina Erkin qizi	
Ilk maktabgacha yoshdagi bolalarda sensor tarbiya.....	293
Umarova Muyassarxon A'zamjonovna	
Rus tilida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy-metodik asoslari.....	297
Xanova Dilrabo	
Didactic Possibilities of Teaching English in Primary Schools Based on 3D Interactive Technologies	303
Kholidova Lutfiya Umurzoqovna	
Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonlarini loyihalashtirish modeli	306
Ametova Guljamilya Elrusovna	
Talabalarda informatsion-analitik kompetentlikni rivojlantirishning amaliy asoslarini takomillashtirish.....	310
Baydjanov Bekzod Xaitboyevich	
Aksiologik yondashuv asosida o'quv mashg'ulotlarini tashkil etishning til o'rganish jarayonidagi ahamiyati.....	314
Choriyeva Feruza Amrullayevna	
Ibrayim Yusupovning "Sakssovul" she'rini o'qitish metodikasi	317
Darmenov Allayar Abdilqaq uli	
Innovatsion ta'lim sharoitida talabalarning madaniyatlararo kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi....	320
Ergasheva Anbar Shaymardan qizi	
Oiladagi zo'ravonlik: sababları, oqibatlari va psixologik yondashuvlar	324
Jo'rayeva Kaniza Akbarali qizi	
Darsda talabalar nutqiy qobiliyatini shakllantirish masalalari.....	329
Kamoliddinova Maftuna Xusniddin qizi	
Nodavlat ta'limga tashkilotlari o'quvchilarida kreativlikni shakllantirishni boshqarish.....	334
Nasriddinov Xasan Baxtiyor o'g'li	
Nutq nuqsoniga ega bolalarni maktabga tayyorlashda psixologik aspektlar va pedagogik yondashuvlar ...	339
Normatova Maftuna Kengash qizi, Kamolova Gulshoda Jobir qizi	
Talabalarni ma'nnaviy tarbiyalash diagnostikasining psixologik va pedagogik manbalardagi talqini	346
Saotmuratova Zebo Yuldash qizi	
OTM talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning tashkiliy va pedagogik shart-sharoitlari.....	350
Tokumbetova Mexribonu Shavkat qizi	
Ma'nnaviy yetuklik sari: jadid adabiyotining o'rni.....	356
Abdullahov Ro'zimuxammad Akramjon o'g'li	
Nemis tilida derivatsion leksik birliklarning o'qitishning lingvodidaktik asoslari	361
Abduraxmanov Sirojiddin Muminkulovich	
Bo'lajak o'qituvchilarda baholash madaniyatini shakllantirish: adolatli, obyektiv va motivatsiyalovchi baholashga tayyorlash.....	365
Boymirzayev Farkodjon Raxmatjon o'g'li	
Maktab ta'limida ko'paytirishning qulay usullari.....	371
Ergasheva Shahlo Shoabdullo qizi	
Sensor integratsiya buzilishlari bolaning nutq, harakat va hissiy rivojlanishiga ta'siri	375
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Inson jamiyatdagi ish faoliyatida va psixologiyasida sportning o'mni	378
Isoqov Nuriddin Halim o'g'li	
Bo'lajak bosholang'ich sinf o'qituvchilarini integrativ o'qitishga metodik tayyorgarligini takomillashtirish	382
Jo'rayeva Nargiza Jamolidinovna	
Обучение дошкольников иностранному языку в различных видах неречевой деятельности	386
Марасулова Доно Нигматуллаевна	

Til o'rgatishda matnning didaktik va kommunikativ ahamiyati	389
Ungarbayeva Ayman Davletbayevna	
Munavvarqori Abdurashidxonov – jadidchilik harakatining ma'rifatparvar yo'lboschchisi	393
Xasanboyeva Ruxshona Nurmatjon qizi	
Dars jarayonida o'quvchilarning tanqidiy fikrlashini shakllantirish	396
Yulchiyeva Shoxsanam	
Oсобенности использования современных педагогических технологий в преподавании естественных наук в общеобразовательной школе	399
Мажидова Мадина Фархадовна, Мажидов Шерзод Фархадович	
Повышение информационной грамотности и формирование информационной культуры студентов в среде дистанционного обучения.....	403
Р. К. Ауезова	
Воздействие медиа в контексте социального формирования личности.....	407
Хайдарова Гулинуру Нурбек кизи	
Теоретические основы развития интеллектуальных способностей студентов	411
Чинкулова Гулмехра Баҳроновна	
O'qituvchining o'z darsini tahlil qilishi: tajriba va amaliyot	417
Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini rivojlantirishda ma'nnaviy-axloqiy tadbirlarning o'rni	423
G'aybullayeva Sabohat Ulug'bek qizi, Karshihev Jaxongir Abdirayimovich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'llim o'qituvchilarining adabiy kompetensiyalarini rivojlantirishda matn ustida ishlashning ahamiyati.....	426
Islomova Xafiza Azamatovna	
O'quvchilarda estetik qobiliyatlarni shakllantirishda xalq og'zaki ijodining tarbiyaviy-metodik salohiyati	430
Kaxarova Gulnora Sa'dullayevna	
Boshqaruv kompetentligi tushunchasining pedagogik psixologik va menejment sohalaridagi ilmiy asoslari va evolyutsiyasi.....	434
Mamatqulova Kimyoxon Abdujalilovna	
Muhandislik ta'llimida zamonaviy kompyuter grafikasi vositalari yordamida talabalarning konstrukturlik faoliyatini rivojlantirish.....	438
Muxitdinov Abduvahob Abduvalievich	
Turizm sohasiga oid terminlarni o'qitishda axborot texnologiyasi orqali takomillashtirish	442
Nishanova Hafiza Vafoqulovna	
Ilmiy maqola yozish kompetensiyasini rivojlantirishda statistik metodlarni integratsiyalashning ta'llimi samaradorligi	446
Rahimova Indira Qudrat qizi	
Sotsiolingvistikaning asosiy tushunchalari va konsepsiyalari.....	451
Rustamova Mohimbonu Maxammadjon qizi	
Pedagogik mahoratni baholashda O'zbekiston va Kanada tajribasining qiyosiy tahlili	455
Tursinova Zoxida Sharabidinovna	
Basketbolning insonning jismoniy va kognitiv rivojlanishiga ta'siri: ilmiy tahlil.....	463
Umarjanov Alimardon Alisher o'g'li	
Talaba qizlar psixik salomatligi xususiyati deviant xulq-atvorni keltirib chiqaruvchi omil sifatida.....	466
Xasanova Mashxura Abduvalievna	
Ta'llim jarayonida o'yinlardan samarali foydalanish texnologiyasi.....	471
Ortiqova Yulduz Akram qizi	
Innovatsion ta'llim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirish	475
Xudoyberganova Matluba Qulsoxatovna	
Talaba-qizlarda ongli vatanparvarlikni aniqlashda L. Starkining tanqidiy fikrlashni baholaydigan modifikatsiya qilingan testidan foydalanish metodikasi	479
Egamberdiyeva Nodira Melibayevna, Xaydarova Ra'no Anvarovna	
Akademik litseylarda fizikani o'qitish jarayoniga "Case-Study" metodini integratsiyalash	484
Batirov Behzod Baratovich	
Nasriy asarlarni o'rgatish samaradorligini oshirish	489
Maftunaxon Akbarova	

Autik spektr buzilishi bo'lgan bolalarda sun'iy intellekt yordamida shaxsiylashtirilgan o'qitish	493
Norboyeva Zamira Ravshanbekovna	
Milliy libos dizaynida an'anaviy va zamонавиy elementlar uyg'unligi	496
Xo'jamurodova Sevinch Abdilmajidovna	
Роль дидактических игр в развитии пространственного воображения учащихся	499
Валиев А. Н., Иброхимова Д. Н.	
Технология проблемного обучения как средство формирования критического мышления при обучении русскому языку	505
Собирова Гулибарно Зайнитдин кизи	
Bo'lajak o'qituvchilarning amaliyot jarayonida raqamlı pedagogik resurslardan foydalanish samaradorligi.....	510
Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li, To'xtayeva Robiya Ravshanbek qizi	
Changes in Milk Production and Quality Indicators of Milk Flow (Goats) in Accordance With their Origin and Feeding.....	515
Abdurusulova Kamola G'afurovna, Pardayeva Muborak, Tursunqulova Diyora, Fayziyeva Vazira	
Maktab o'quvchilarining tarixiy jarayonlarni idrok etishida badiiy adabiyotlarning o'rni	519
Akbutayeva Nafisa Bozarovna	
Talabalarda ijodiy kompetensiyaning pedagogik-psixologik jihatlari.....	525
Berdiyorova Nilufar Berdiyor qizi	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy faoliyatga tayyorlash muhim pedagogik muammo sifatida.....	529
Ibragimov Abdulla Abdurayimovich	
Nutqiyl rivojlanishi sust bo'lgan maktabgacha yoshdag'i bolalarda ko'rgazmali-obrazli tafakkur xususiyatlari	536
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Biologiyaning "Ekosistema" bobini muammoli o'qitish metodikasini takomillashtirishga doir materiallarni tanlash tamoyillari.....	540
Jumanov Muratbay Arepbayevich, Ravshanova Umida Baxriddinovna	
Sharq mutafakkirlarining ma'naviy merosidan maktabgacha yoshdag'i bolalarda axloqiy sifatlarni shakllantirishda foydalanish	544
A. Abdumannatov, Kattayeva Xumora Mamadiyor qizi	
Yoshlar ma'naviyatining shakllanishida milliy an'analar va qadriyatlar	548
Kulmatov Primkul Melikuzyevich	
Ingliz tilini o'qitishda kommunikativ yondashuv va ertaklardan foydalanish	552
Madina Tashpulatova	
Globalashuv davrida jahon geografiyasida siyosiy jarayonlar	555
Mamatkulova Mayaguzal Yalkapberdiyevna	
Ixtisoslashgan maktablarda ona tili va adabiyot darslarida kommunikativ mashqlardan foydalanish metodikasi	559
Mavlanova Saidaxon Umarovna	
How Bilingualism Enhances Human Personality	564
Musulmonova Shokruza Mukhtorjon kizi	
Axborot texnologiyalar asrida pedagoglarning tarmoq uyushmalari: norasmiy ta'lif platformasi uzlusiz kasbiy rivojlanish vositasi sifatida.....	568
Pulatova E'tibor Obidovna	
Oliy ta'lif muassasalarida talabalarga ma'naviy qadriyat sifatida insonparvarlik tuyg'ularini singdirish prinsiplari.....	572
Xakimova Marxabo O'raqovna	
Harbiy vatanparvarlik tushunchasi va uning nazariy asoslari	576
Xudoqulov Alimjon Obloqulovich	
Bo'lajak pedagoglarni kompetensiyaviy yondashuv asosida sinf rahbari faoliyatiga tayyorlashning texnologiyasi.....	579
Xusenova Sadaqat Botirovna	
Dars jarayonida o'quvchilarning diqqat etishmovchiligini oldini olish	585
Yulchiyeva Shoxsanam	
Факторы, влияющие на развитие духовно-эмоционального интеллекта: методы и приёмы его развития на уроках литературы.....	589
Наврузова Е. П.	
Об особенностях применения энергетических терминов на уроках русского языка	592
Халикова Мухтарам Набиевна	

TALABALARDA IJODIY KOMPETENSIYANING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK JIHATLARI

Berdiyorova Nilufar Berdiyor qizi

Xalqaro Nordik Univerditeti mustaqil izlanuvchisi
“Psixologiya va maktabgacha ta'l'm” kafedrasi o'qituvchisi

ORCID: 0009-0005-0573-1923

Annotatsiya: Mazkur maqolada talabalarda ijodiy kompetensiyanı shakllantirishning pedagogik va psixologik jihatlari tahlil qilinildi. Shuningdek, ijodiy fikrlashni rivojlantiruvchi ta'l'm metodlari, shaxsiy va emotsional omillar, o'qituvchi va talaba o'rtaсидagi hamkorlikning o'rnini ko'rib chiqiladi. Shu bilan birga, ijodiy kompetensiyanı rivojlantirishda e'tibor berilishi lozim bo'lgan asosiy jihatlar yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: ijodiy kompetensiya, pedagogik yondashuv, psixologik rivojlanish, ijodiy fikrlash, motivatsiya.

Abstract: This article analyzes the pedagogical and psychological aspects of developing creative competence among students. It also examines teaching methods that enhance creative thinking, personal and emotional factors, and the role of collaboration between teachers and students. Additionally, the article highlights the key aspects that should be considered when fostering creative competence.

Key words: creative competence, pedagogical approach, psychological development, creative thinking, motivation.

Аннотация: В данной статье анализируются педагогические и психологические аспекты формирования творческой компетентности у студентов. Также рассматриваются методы обучения, развивающие креативное мышление, личностные и эмоциональные факторы, а также роль сотрудничества между преподавателем и студентом. Кроме того, раскрываются основные аспекты, на которые следует обратить внимание при развитии творческой компетентности.

Ключевые слова: творческая компетентность, педагогический подход, психологическое развитие, креативное мышление, мотивация.

KIRISH

Hozirgi kunda rivojlanib borayotgan zamonaviy ta'l'm tizimi ijodkor, mustaqil fikrlaydigan, yangilikka intiluvchan mutaxassislarini tayyorlashni talab etmoqda. Shu sababli, talabalarda ijodiy kompetensiyanı shakllantirish – ularning shaxsiy va kasbiy rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Globallashgan axborot jamiyatida ijodiy yondashuv, yangicha fikrlash va muammolarga noan'anaviy yechim topish ko'nikmalari dolzarb ahamiyat kasb etadi. Albatta, bu borada pedagogik va psixologik jihatlarni chuqur o'rganish zamonaviy mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqotning muhim obyekti, albatta, oliy ta'l'm muassasalarining pedagogik yo'nalishda ta'l'm oluvchi talabalaridir. Talabalarga ta'l'm olish davrida ijodiy kompetensiyalarini oshirish va rivojlantirishda ta'sir etuvchi omillar mavjud. Ana shunday omillarni aniqlash va ularni hal etishda samarali yondashuv hamda metodlarni ishlab chiqish zarur.

Ijodiy kompetensiyanı shakllantirish bo'yicha izlanishlarim davomida tadqiqotimning muhim vazifalarini belgilab oldim. Avvalo, "ijodiy kompetensiya" tushunchasining mazmun va mohiyatini yoritish, talabalarda ijodiy kompetensiyanı rivojlantirishda pedagogik-psixologik yondashuvlarni o'rganish, o'quv jarayonlarida talabalarda ijodiy kompetensiyanı shakllantiruvchi metod va vositalarni aniqlash, talabalarning shaxsiy va motivatsion xususiyatlarini inobatga olgan holda ijodiy kompetensiyanı rivojlantirish uchun tavsiyalar ishlab chiqish lozim.

Shu bilan bir qatorda, o'qituvchi va talaba o'rtaсидagi samarali hamkorlikning ijodiy rivojlanishga ta'sirini aniqlash ham muhim vazifalardan biridir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda pedagogika va psixologiya sohasida keng o'rganilayotgan dolzARB yo'nalishlardan biri bu – ijodiy kompetensiyani rivojlantirishdir. Bir qator xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy izlanish natijalari mavjud. Ularning har biri muammoning turli xil jihatlarini yoritib bergan. Xorijiy olimlardan Guilford (1950), Torrance (1966), Sternberg (1999) singari tadqiqotchilar ijodiy fikrlash, divergent tafakkur, kreativ yondashuvning kognitiv va shaxsiy omillari haqida fundamental nazariyalar ishlab chiqqan.

Masalan, Guilford ijodkorlikni tafakkurning maxsus shakli deb qarasa, Torrance ijodiy fikrlashni rivojlantirish uchun maxsus testlar va mashqlar tizimini ishlab chiqqan. Sternberg esa "ijodiy intellekt" kontseptsiyasi orqali kreativlikni ongli va o'rgatiladigan jarayon sifatida izohlaydi.

Mahalliy olimlarimizdan O'zbekistonda ijodiy kompetensiya, innovatsion fikrlash va shaxsiy rivojlanish muammolarini o'rgangan tadqiqotchilar orasida G'. Yo'ldoshev, N. Karimov, M. Abdullayeva, Sh. Abdullayev va boshqalarni alohida qayd etish mumkin. Ularning ishlarida asosan pedagogik jarayon doirasida ijodiy faoliyatni tashkil etish, darsda ijodiy yondashuvdan foydalanish metodikasi, shuningdek, shaxs motivatsiyasining ijodiy rivojlanishdagi o'rni yoritilgan.

Shu bilan bir qatorda, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lrim tizimini modernizatsiyalashga oid qaror va farmonlari, Davlat ta'lim standartlari, "Ijodiy va innovatsion faoliyatni rag'batlantirish konsepsiysi" – mazkur mavzuga oid amaliy ahamiyatga ega bo'lgan asosiy hujjatlar hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur ilmiy maqola talabalarda ijodiy kompetensiyani shakllantirish jarayonining pedagogik va psixologik xususiyatlarini o'rganishga qaratilgan bo'lib, unda turli ilmiy-tadqiqot yondashuvlari va metodlardan foydalananligan. Dastlab, mavzu doirasida mavjud bo'lgan ilmiy manbalar – xorijiy va mahalliy adabiyotlar, ilmiy maqolalar, monografiyalar hamda tegishli me'yoriy hujjatlar chuqur o'rganildi. Buning uchun nazariy tahlil usulidan foydalanimilib, mavjud konsepsiylar tahlil qilindi va asosiy nazariy qarashlar tizimlashtirildi. Bu yondashuv ijodiy kompetensiyaning mohiyatini ochib berish, shuningdek, uni belgilovchi asosiy omillarni aniqlashda muhim rol o'yndadi.

Shuningdek, qiyosiy tahlil usuli yordamida ijodiy tafakkurni shakllantirishga doir turli olimlarning qarashlari o'zaro solishtirildi. Xususan, G. Guilford va E. Torrance tomonidan ilgari surilgan nazariyalar mahalliy mutaxassislarining yondashuvlari bilan taqqoslab o'rganildi. Guilford ijodkorlikni intellektual strukturaning bir qismi sifatida ko'rib, divergent fikrlashga alohida urg'u bergan (Guilford, J.P., 1967), Torrance esa ijodiylikni o'chash va rivojlantirish uchun test tizimini ishlab chiqqan (Torrance, E.P., 1974). Bu solishtirishlar asosida ijodiy kompetensiyaning umumiy va o'ziga xos milliy jihatlari ajratib ko'rsatildi.

Ilmiy izlanishlar davomida empirik kuzatuv va amaliy tahlil metodlariga ham murojaat qilindi. Jumladan, oliy ta'lim muassasalarida olib borilgan dars jarayonlari, talabalar faoliyati, ularning o'qituvchilar bilan hamkorlik darajasi kuzatilib, tahlil qilindi. Bu kuzatuvlar orqali ijodiy kompetensiyani rivojlantirishga xizmat qiluvchi omillar amaliy misollar asosida yoritildi.

Bundan tashqari, sistemali yondashuv asosida ijodiy kompetensiyaning tarkibiy elementlari – bilim, ko'nikma, motivatsiya va shaxsiy sifatlar – o'zaro bog'liq holda tahlil qilindi. Bu esa masalaga kompleks yondashish va chuqur tahlil yuritishga imkon berdi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari asosida ijodiy kompetensiyani rivojlantirishda samarali bo'lgan usullar aniqlanib, mavjud nazariy va amaliy tajribalarga asoslangan mualliflik modeli ishlab chiqildi.

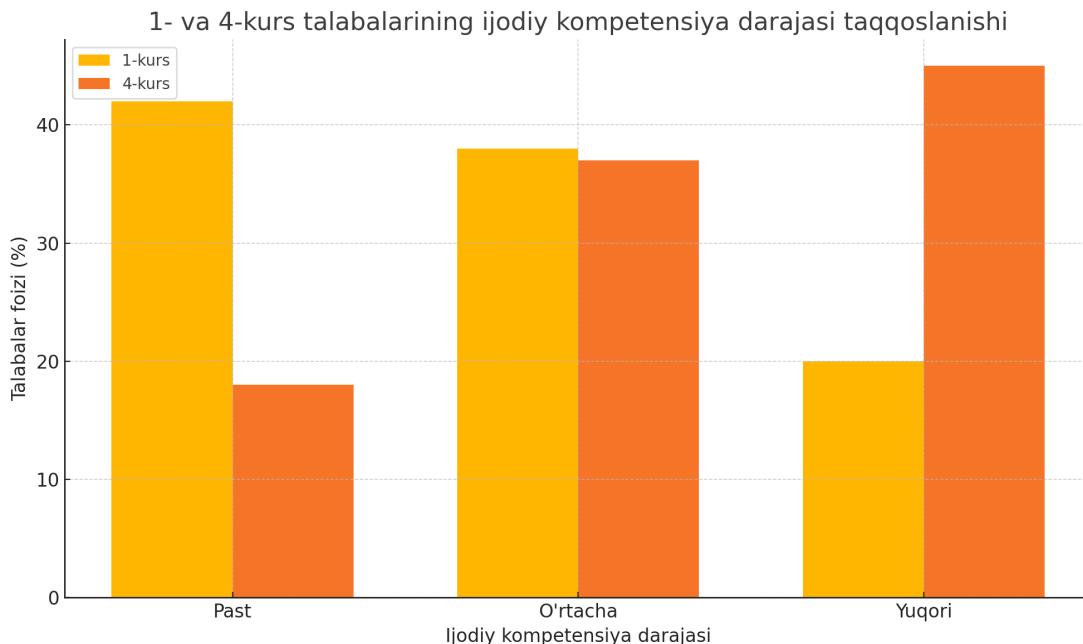
TAHLIL VA NATIJALAR

Ta'lim jarayonining dastlabki bosqichi bo'lgan 1-kursda talabalar orasida ijodiy kompetensiyaning past darajada namoyon bo'lishi (42%) kuzatiladi, yuqori darajadagi ko'rsatkich esa ancha past – atigi 20% ni tashkil etadi. Aksincha, 4-kursga kelib bu ko'rsatkichlar sezilarli darajada o'zgaradi: yuqori darajaga ega bo'lgan talabalar soni 45% gacha oshadi, past darajadagi ko'rsatkich esa 18% gacha kamayadi. Bu holat o'quv yillarining ortishi bilan talabalarning ijodiy kompetensiyasi asta-sekin shakllanib borayotganligini ko'rsatadi.

Biroq, e'tiborga molik jihat shundaki, o'rtacha darajadagi talabalar ulushi deyarli o'zgarmasdan qolmoqda – 1-kursda 38% bo'lgan bu ko'rsatkich 4-kursda ham 37% atrofida saqlanib qolgan. Bu esa ayrim metodik vositalar va yondashuvlarning yetarlicha samarador emasligidan dalolat beradi.

Statistik tahlillarga ko'ra, yuqori va past darajali talabalar sonida juda katta o'zgarish sodir bo'ldi. O'rta darajada esa o'zgarish sezilarli darajada emas.

Kompetensiya darajasi	1-kurs talabalari (%)	4-kurs talabalari (%)
Past	42	18
O'rtacha	38	37
Yuqori	20	45

Tahlillar asosida quyidagi muammolar aniqlandi:

1. O'quv jarayonining boshlang'ich bosqichlarida ijodiy kompetensiyani shakllantirishga yetarli e'tibor qaratilmayapti;
2. Yuqori darajadagi kompetensiyaga ega bo'lgan talabalar sonining faqat ta'limning yakuniy bosqichlarida ko'payishi, bu boradagi faoliyatning tizimli emasligini anglatadi;
3. O'rtacha darajadagi talabalar ulushi barqaror bo'lib qolmoqda, bu esa ularning rivojlanishini yuqori bosqichga olib chiqish uchun alohida metodik strategiyalar va yangicha yondashuvlar zarurligini ko'rsatadi.
4. Umuman olganda, tahlil natijalari talabalarda ijodiy kompetensiyani samarali rivojlanirish uchun ta'limning barcha bosqichlarida uzluksiz va integratsiyalashgan yondashuv zarurligini tasdiqlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'rjanigan empirik ma'lumotlarga tayanilsa, 1-kurs talabalarining ijodiy kompetensiya darajasi past bo'lib, ularning 42 foizi bu bosqichda ijodiy salohiyatni yetarli darajada namoyon eta olmasligi kuzatildi. Yuqori darajadagi ijodiy kompetensiyaga ega bo'lganlar esa 20 foizni tashkil etdi. Bu esa o'quv jarayonining dastlabki bosqichida talabalar ijodiy rivojlanishini rag'batlantiruvchi omillar yetarli emasligini ko'rsatadi.

4-kursga kelib esa aksincha holat kuzatildi – talabalar orasida yuqori darajadagi ijodiy kompetensiyaga ega bo'lganlar soni 45 foizga yetgan bo'lsa, past darajadagilar ulushi 18 foizgacha kamaygan. Bu ko'rsatkichlar o'quv yillari davomida ijodiy kompetensiyaning bosqichma-bosqich shakllanib borishini tasdiqlaydi.

Shunga qaramay, o'rtacha darajadagi kompetensiyaga ega bo'lgan talabalar soni deyarli o'zgarmagan – 1-kursda 38%, 4-kursda esa 37%. Bu esa ayrim pedagogik uslublar va o'quv strategiyalarining samaradorligi cheklanganligidan dalolat beradi. Demak, mayjud yondashuvlar ijodiy kompetensiyani yuqori bosqichga ko'tarishda yetarlicha ta'sir ko'rsata olmayapti.

Yuqoridagi tahlillar asosida quyidagi xulosalarni berib o'taman: talabalarning ijodiy kompetensiyasi o'quv jarayonining davomida sezilarli darajada shakllansa-da, bu rivojlanish barqaror va tizimli emas. Ayniqsa, boshlang'ich bosqichda bu yo'nalishda yetarli faoliyat olib borilmayotgani aniqlanmoqda. Yuqori bosqichlarda ko'proq natijaga erishilayotgan bo'lsa-da, bu jarayon izchil emasligi va umumiyligi o'quv jarayoniga to'liq integratsiya qilinmaganligi aniqlanmoqda.

Aniqlangan muammolarni bartaraf etish maqsadida quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqildi:

1. O'quv jarayonining dastlabki bosqichidan boshlab ijodiy kompetensiyani shakllantirishga yo'naltirilgan maxsus metodik yondashuvlarni ishlab chiqish va tatbiq etish zarur.
2. O'qituvchilarning ijodiy ta'lim metodologiyasiga oid bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish maqsadida muntazam malaka oshirish kurslari tashkil etilishi lozim.
3. Talabalar motivatsiyasini oshirishga qaratilgan shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar joriy qilinishi, ular uchun qiziqarli, amaliyatga yaqin topshiriqlar asosida o'quv muhiti yaratilishi kerak.
4. Ijodiy kompetensiyani baholovchi indikatorlar va diagnostik vositalar ishlab chiqilishi, ularning yordamida o'quvchi taraqqiyoti doimiy monitoring asosida nazorat qilinishi muhimdir.
5. O'qituvchi va talaba o'rtaida ochiq, reflektiv va konstruktiv hamkorlik muhiti shakllantirilishi, bunda interfaol metodlar va zamonaviy texnologiyalardan keng foydalanilishi zarur.

Xulosa qilib aytganda, ijodiy kompetensiyani rivojlantirish ta'limga barcha bosqichlarida uzlusiz, maqsadli va individual yondashuvlar asosida tashkil etilgan taqdirdagina, kreativ va raqobatbardosh mutaxassislar yetishtirishga zamin yaratiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdulloeva, M. (2020). Innovatsion ta'lim texnologiyalarining ijodiy kompetensiyaga ta'siri.
2. Babayeva, N. V. (2018). Razvitiye tvorcheskogo potentsiala studentov v usloviyah sovremenennogo obrazovaniya. Moskva.
3. Dewey, J. (1938). Experience and education. Macmillan.
4. Guilford, J. P. (1967). The nature of human intelligence. McGraw-Hill.
5. Karimov, N. M. (2019). Talabalar ijodiy fikrashini rivojlantirishning psixologik asoslari. Toshkent.
6. Runco, M. A., & Acar, S. (2012). Divergent thinking as an indicator of creative potential. *Creativity Research Journal*, 24(1), 66–75. <https://doi.org/10.1080/10400419.2012.652929>
7. Shodmonqulova, M. (2021). Yoshlarning kreativ salohiyatini rivojlantirishda pedagogik omillar. Toshkent.
8. Slas'tyonin, V. A. (2002). Pedagogika: Uchebnoe posobie.
9. Sternberg, R. J. (1999). Handbook of creativity. Cambridge University Press.
10. Torrance, E. P. (1974). Torrance tests of creative thinking. Scholastic Testing Service.
11. Vygotsky, L. S. (1991). Voobrazhenie i tvorchestvo v detskom vozraste. Pedagogika.
12. Yaqimanskaya, I. S. (2000). Lichnostno-orientirovannoye obucheniye: Razvitiye lichnostnykh funktsiy uchashchegosya.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2019). Oliy ta'lim tizimini rivojlantirish strategiyasi to'g'risida [Prezident qarori].

-
- 13.00.00** Pedagogika fanlari
  - 13.00.01** Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
  - 13.00.02** Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03** Maxsus pedagogika
  - 13.00.04** Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05** Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06** Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07** Ta'limda menejment
  - 13.00.08** Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09** Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00** Tarix fanlari
  - 19.00.00** Psixologiya fanlari
  - 01.00.00** Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00** Kimyo fanlari
  - 03.00.00** Biologiya fanlari
  - 09.00.00** Falsafa fanlari
  - 10.00.00** Filologiya fanlari
  - 11.00.00** Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.